پرونده

فشار ترامپ برای سازش فلسطینیان با کارت قدس

رئیس جمهوری امریکا در مصاحبه‌ای گفت قصد دارد شانسی برای دستیابی به صلح میان اسرائیل و فلسطینیان پیش از انتقال سفارت امریکا از تل آویو به قدس بدهد. بار دیگر دونالد ترامپ نشان داد که نقشه‌های شومی را برای آینده فلسطین در سر دارد و عقب‌نشینی وی از وعده انتقال سفارت امریکا به قدس که تأیید عملی پایتختی این شهر مقدس برای رژیم جعلی اسرائیل است، تاکتیکی بوده و او از این اهرم برای تحت فشار گذاشتن فلسطینی‌ها برای بازگشت به میز سازش و امتیازدهی بیشتر به صهیونیست‌ها بهره می‌گیرد.

دونالد ترامپ در مصاحبه با مایک هاکبی، فرماندار سابق آرکانزاس در برنامه تی‌بی‌ان گفت: می‌خواهم پیش از آنکه حتی به انتقال سفارت به قدس فکر کنم، به صلح فرصتی بدهم. اگر بتوانیم میان فلسطینیان و اسرائیلی‌ها صلح ایجاد کنیم، گمان می‌کنم این امر نهایتاً به برقراری صلح در خاورمیانه بینجامد که باید اتفاق بیفتد. وی گفت دولتش در حال کار روی طرحی برای صلح میان دو طرف است. او در پاسخ به اینکه آیا یک بازه زمانی برای انتقال سفارتخانه امریکا وجود دارد، گفت: ما قرار است در آینده نه چندان دور تصمیم‌گیری کنیم. ترامپ ماه ژوئن موقتاً دستور داد انتقال سفارت امریکا از تل آویو به قدس اشغالی متوقف شود. این به‌رغم تعهدات ترامپ برای انتقال سفارت واشنگتن به قدس اشغالی در جریان کمپین‌های انتخاباتی‌اش بود. کاخ سفید در آغاز ماه ژوئن اعلام کرده بود دونالد ترامپ که بارها متعهد شده است سفارت امریکا را به شهر بیت‌المقدس انتقال خواهد داد، سرانجام تصمیم خود را دست کم تا شش ماه دیگر به عقب انداخت. این پرونده مانند بسیاری از پرونده‌های دیگر به جراد کوشنر، داماد یهودی ترامپ که در ۳۶ سالگی به یکی از قدرتمندترین مردان واشنگتن تبدیل شده است، واگذار شد.

■ حمله صهیونیست‌ها به مسجدالاقصی

صدها شهرک‌نشین رژیم صهیونیستی صبح روز یکشنبه در چهارمین روز از عید سوکوت یهودی به مسجدالاقصی حمله کردند. به گزارش خبرگزاری «رام‌الله» رسانه‌های محلی و شاهدان عینی گزارش دادند: شهرک‌نشینان رژیم صهیونیستی در قالب گروه‌های کوچک به صورت پیاپی از ساعت هفت و نیم صبح به مسجدالاقصی حمله کردند. این حمله با حمایت نظامیان رژیم صهیونیستی و از سمت باب‌المغاربه بود. شاهدان عینی گزارش دادند: تا ساعت ۹ صبح، ۲۲۲ شهرک‌نشین به مسجدالاقصی حمله کردند و در بخش‌های مختلف آن گردش کردند. همچنین برخی شهرک‌نشینان در این مسجد اقدام به برگزاری آئین تلمودی کردند و پس از آن از درهای دیگر این مسجد خارج شدند. سازمان‌های معبد موهوم سلیمان در روزهای عیدالعرش، شهرک‌نشینان را به حمله گسترده فرا خواندند. عید سوکوت، یکی از اعیاد اصلی یهودی است که در این روزها به مسجدالاقصی حمله کرده و در دیوار براق مراسم برگزار می‌کنند. به گزارش شبستان به نقل از پایگاه ویکی پدیا، سوکوت یا جشن سایه‌بان‌ها بنا بر روایت کتاب مقدس، مصادف با پانزدهمین روز از آغاز سال جدید یهودی است.

■ آژیر خطر در شمال غزه

صدای آژیر خطر در یکی از شهرک‌های اسرائیلی در شمال غزه به صدا درآمد. به گزارش فانوس، صدای آژیر خطر شنبه شب در شهرک «غلاف» واقع در شمال غزه به صدا درآمده است. برخی منابع خبری اسرائیلی گزارش دادند که صدای انفجار شنیده شده است، این در حالی است که برخی منابع دیگر می‌گویند که آژیر به اشتباه به صدا درآمده است. العربیه گزارش داد رژیم صهیونیستی یک فروند موشک شلیک شده از غزه را رهگیری و هدف قرار داده است. ارتش اسرائیل در بیانیه‌ای اعلام کرد که آژیر خطر به اشتباه صدا درآمده و صدای شنیده شده مربوط به شلیک منورها است.

■ جلوگیری ترامپ از صدور لیست سیاه

به دنبال تصمیم کمیسیونر عالی حقوق بشر سازمان ملل مبنی بر درج اسامی شرکت‌های جهانی حامی اشغالگری و شهرک‌سازی در لیست سیاه، رژیم صهیونیستی در تلاش است مانع از این اقدام شود. به گزارش ایسنا، به نقل از سایت شبکه الجزیره، اسرائیل در سکوتی منتظر واکنش زید بن رعد بن الحسین، کمیسیونر عالی حقوق بشر سازمان ملل درباره لیست سیاه است. این فهرست شامل اسامی شرکت‌های جهانی حامی اشغالگری و شهرک‌سازی در اراضی فلسطین است. با وجود سکوت، رژیم صهیونیستی در هماهنگی با امریکا فشارهای خود را بر سازمان ملل به منظور منع صدور قطعنامه‌ای که پیش‌بینی می‌شود تا پایان دسامبر ۲۰۱۷ صادر شود، ادامه می‌دهد. این قطعنامه اسامی شرکت‌های بین‌المللی را فاش و نام آنها را به دلیل نقض قوانین بین‌المللی و مخالفت با قطعنامه‌های سازمان ملل در خصوص شهرک‌سازی‌ها در لیست سیاه این سازمان درج می‌کند. تحلیلگران معتقدند انتشار اسامی ۱۵۰ شرکتی که اقدام به شهرک‌سازی می‌کنند به معنی گسترش یافتن حوزه تحریم آنها، انزوای بین‌المللی و خسارت‌های اقتصادی این شرکت‌هاست. به همین دلیل معتقدند بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل با همپیمان خود دونالد ترامپ، رئیس جمهور امریکا پنهانی در تلاشند مانع صدور لیست سیاه مذکور شوند.

رویکرد

داعش سفید خواستار ائتلاف جهانی علیه حزب‌الله شد

در حالی که رزمندگان حزب‌الله لبنان در خط مقدم مبارزه با داعش در سوریه و عراق هستند، عربستان سعودی خواستار ائتلاف جهانی برای مقابله با حزب‌الله شد.

به گزارش جوان، «ثامر السبهان»، وزیر مشاور دولت عربستان سعودی در امور خلیج فارس، یکشنبه از تحریم‌های امریکایی علیه جنبش مقاومت حزب‌الله لبنان استقبال کرد و آن را راهکاری مناسب برای کنترل این جنبش دانست. وی در صفحه شخصی‌اش در توئیتر با ادبیاتی تند نوشت: «تحریم‌های امریکا علیه حزب شبه‌نظامی و تروریستی در لبنان بسیار خوب است اما راهکار اصلی برای مهار این نیروها و برقراری امنیت و صلح منطقه‌ای، ائتلاف بین‌المللی قاطع برای مقابله با حزب‌الله و هر طرفی که با آن در ارتباط است، می‌باشد.» ثامر السبهان پیش از این نیز ادعا کرده بود که منبع تروریسم و افراطی گری در جهان ایران و حزب‌الله هستند. وی در ۸ سپتامبر گذشته نیز در صفحه شخصی‌اش در توئیتر نوشته بود: منبع تروریسم و افراطی گری در جهان ایران است و فرزندارشد آن، حزب‌الشیطان است. جهان باید همان گونه که با داعش برخورد می‌کند با منابع آن نیز برخورد کند زیرا ملت‌های ما به صلح و امنیت نیاز دارند.» این ادعای مقامات سعودی در حالی است که برای همگان دیگر روشن شده که عربستان سعودی منبع اصلی وهابیت در جهان است که منجر به ظهور گروه‌های تروریستی مانند داعش و القاعده شده است. اما مسئله مهمی که السبهان در توئیت خود به آن اشاره نکرد، پیشتازی رزمندگان حزب‌الله لبنان در انهدام تروریست‌های داعش در عراق و سوریه است. در واقع این نیروهای حزب‌الله هستند که از قصیر، حمص، حلب، دیرالزور تا موصل و تعلفر ضربات مهلکی بر شبه‌نظامیان تروریستی داعش وارد می‌کنند. بعضی ناظران معتقدند علت خشم سعودی‌ها از حزب‌الله دقیقاً نقش محوری است که این گروه در خنثی کردن اهداف عربستان سعودی و منطقه داشته است و به همین دلیل هدف یک تلاش گسترده دشمنانش قرار گرفته است. وبگاه «پولیتیکو» در این باره نوشت: «انتظار می‌رود سیاست جدید طرح‌هایی برای مقابله با گروه‌های تحت حمایت ایران از جمله گروه حزب‌الله لبنان را شامل شود. راهبرد جدید ترامپ علیه ایران شامل مفادی برای مقابله با حزب‌الله است که مواردی مانند در نظر گرفتن جایزه‌های نقدی برای دستگیری اعضای حزب‌الله، تشدید فعالیت‌های اطلاعاتی و اجرایی علیه این گروه و همراه کردن متحدان امریکا برای تضعیف شبکه‌های حزب‌الله در دنیا را شامل می‌شود.» به‌رغم تمامی تلاش‌های گسترده برای مهار و تضعیف حزب‌الله، این جنبش مهارت زیادی در تبدیل تهدید به فرصت داشته و توانسته پس از هر توطئه دشمنان خود، قدرتمندتر از قبل ظاهر شود.

احتمال اجرای سناریوی حیات نباتی برجام تقویت شد

تیلرسون: برجام ارزش حفظ کردن دارد

گزارش یک

رئیس جمهور امریکا در جدیدترین اظهارات خود گفته تا ۱۰ روز دیگر نظر خود را درباره توافق هسته‌ای اعلام خواهد کرد؛ توافقی که او یک بار دیگر آن را «وحشتناک» خوانده و گفته که چنین توافقی اصلا نباید انجام می‌شد. گمانه‌زنی‌ها درباره اینکه دونالد ترامپ در مورد برجام چه خواهد گفت، ادامه دارد. پرطرفدارترین سناریو، اعلام عدم پایبندی ایران به برجام و سپردن مسئولیت آن به کنگره امریکا است. موضع‌گیری جدید رکس تیلرسون، وزیر خارجه امریکا هم احتمال اجرای این سناریو را از سناریوهای دیگر بیشتر کرده است. تیلرسون گفته که برجام از جهت حفظ محدودیت بر ایران سودمند است.

آنتونیو گوترش دبیرکل سازمان ملل متحد آخرین نفری است که درباره توافق هسته‌ای ایران با ۵+۱ موضع‌گیری کرده و گفته این توافق گامی مهم برای امنیت بوده و باید حفظ شود. گوترش در گفت‌وگو با بی‌بی‌سی، گفته که براساس قطعنامه شورای امنیت در این توافق کشورهای مهم دیگری هم هستند و ابراز امیدواری کرده که این توافق باقی بماند. همین ابراز نگرانی، با لحن تندتری از زبان وزیر خارجه آلمان نیز تکرار شده و زیگمار گابریل، وزیر خارجه آلمان گفته که انتظار دارد امریکا هفته آینده از توافق هسته‌ای با ایران خارج شود. گابریل در سخنرانی خود در ایالت نیدرزاکسن گفته است: «ایالات متحده احتمالاً در هفته آینده پایبندی ایران به توافق هسته‌ای با ایران را تأیید نکند و این نگرانی بزرگ من است.» گابریل می‌گوید: «سیاست ترامپ و مشاورانش نشانی از خطری بزرگ دارد. هواداران ترامپ می‌گویند که همه آنچه به دست آمده، (توافق) بی‌معنی است. جهان عرصه مبارزه است و در آن قوی پیروز است. این یعنی آنها حاکمیت قدرتمندان را جانشین حاکمیت قانون می‌کنند و این موضوع برای آلمان خطرناک است، چرا که جهان را تغییر می‌دهد.»

■ موضع تیلرسون و ترامپ

در واشنگتن، بحث‌ها درباره اینکه دونالد ترامپ درباره توافق هسته‌ای با ایران چه تصمیمی خواهد گرفت، همچنان ادامه دارد. ترامپ روز گذشته در گفت‌وگو با برنامه «تی‌بی‌ان» به مجری‌گری «مایک هوکابی»، فرماندار اسبق جمهوریخواه، یک بار دیگر توافق هسته‌ای ایران را «وحشتناک» خواند و گفت: «اصلاً نباید این توافق انجام می‌شد. این توافق در یک زمان کوتاه به سلاح اتمی برای ایران منجر می‌شود.» ترامپ وعده کرد که در آینده‌ای نه چندان دور اتفاقاتی را که در رابطه با این توافق برای ایران خواهد افتاد «خواهیم دید» مجری سؤال کرد: «آیا ما از شر توافق (هسته‌ای) ایران خلاص خواهیم شد؟ آن را حفظ خواهیم کرد یا آن را لغو خواهیم کرد؟» ولی ترامپ گفت که به این سؤال جواب نخواهد داد: «چند روز بعد، البته اگر دقیق بگویم یک هفته و نیم بعد، شما دقیقاً متوجه کاری که می‌خواهیم بکنیم، خواهید شد.» رئیس جمهور امریکا گفته که قطعاً «روح توافق اجرا نشده است چراکه آنها در مناطق مختلف در حال ایجاد مشکل و دردسر هستند.» ترامپ اظهار داشته که البته ایرانی‌ها می‌گویند که کارهایشان در خاورمیانه «ربطی به توافق (برجام) ندارد» ولی او گفته که به نظر او موضوعات خاورمیانه و آنچه که او کمک مالی ایران به کره‌شمالی خوانده «به توافق و روح آن ربط دارند.» ترامپ یک بار دیگر وعده کرد: «خواهیم دید که ما درباره ایران چه خواهیم کرد. ایران یک بازیگر بد است و به عنوان یک بازیگر بد، از آنها مراقبت خواهد شد.»

پیش از این برخی مقام‌های امریکایی هفته قبل گفتند که رکس تیلرسون در لابی با کنگره امریکا قصد دارد قانون مصوب کنگره در مورد برجام را اصلاح و از این طریق، نقش رئیس جمهور در تأیید یا رد برجام را از بین ببرد؛ رویکردی که زمینه‌ای فراهم می‌کند تا امریکا در برجام باقی بماند ولی دولت ترامپ مجبور نباشد هر ۹۰ روز یک بار پایبندی ایران را به برجام تأیید کند. این سناریو با موضع‌گیری جدید رکس تیلرسون، وزیر خارجه امریکا تقویب شده است. تیلرسون در گفت و گفت‌وگو با نیویورکر گفته که از نظر او، «هرچند توافق هسته‌ای تمامی مسائل در روابط ایران و امریکا را پوشش نمی‌دهد، اما ارزش حفظ کردن دارد.» او می‌گوید: «فکر می‌کنم این توافق، تا زمانی که قدرتمندانه اجرا شود، از لحاظ وضع محدودیت برای ایران، سودمند است.» یک دستیار تیلرسون گفت: «به ما ایرانی تحویل داده شد که بیش از هر زمان دیگر در سال‌های گذشته احساس هژمون بودن می‌کند. ما قصد داریم آن دستاوردها را به عقب برگردانیم.» منابع امریکایی می‌گویند که ترامپ هرچند طی ۱۰ روز آینده احتمالاً پایبندی ایران به برجام را تأیید نخواهد کرد، ولی خروج امریکا را نیز از این توافق اعلام نخواهد نمود. این موضوع، مسئولیت برجام را بر عهده کنگره می‌گذارد ولی همزمان دولت امریکا قصد دارد در چارچوب یک استراتژی جامع، سطح رویارویی با ایران را تشدید کند. روزنامه فایننشال تایمز دیروز به نقل از منابع آگاه گزارش داد: رئیس جمهور امریکا به جای وضع مجدد تحریم‌ها علیه ایران که می‌تواند توافق هسته‌ای را به خطر بیندازد، قصد دارد اقدامات جدیدی را علیه این کشور از جمله تروریستی اعلام کردن سپاه پاسداران به کار گیرد.

■ احتمال خروج کلی یا بخشی ایران

یک مقام ارشد دولت امریکا به فایننشال تایمز گفته که رئیس جمهور ترامپ که انتظار می‌رود روزهای آینده پایبندی ایران به توافق هسته‌ای را تأیید نکند، به دنبال وضع مجدد تحریم‌های گسترده که اجرای توافق هسته‌ای ایران و گروه ۵+۱ را به خطر خواهد انداخت نیست، به گفته یک منبع آگاه، اما انتظار این است که دونالد ترامپ اقدامات جدیدی را علیه ایران اعلام کند، از جمله چشم‌انداز تحریم‌های هدفمند مضاعف، تروریست اعلام کردن سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و به کارگیری موضع سختگیرانه‌تر در قبال آنچه واشنگتن حضور نیابتی ایران در سوریه، عراق و یمن می‌خواند. این منبع آگاه افزود: این یک راهبرد یکپارچه در قبال ایران است که روی خنثی کردن و عقب راندن فعالیت‌های منطقه‌ای ایران و جهان تمرکز دارد. محمدجواد ظریف در برابر این رویکرد امریکا احتمال خروج بخشی یا کلی ایران از برجام را مطرح کرده است. ظریف در گفت‌وگو با الجزیره گفت که هرگونه نقض برجام از سوی امریکا می‌تواند باعث خروج کامل یا خروج ایران از بخشی از برجام شود. ظریف همچنین از نقش اسرائیل و عربستان برای متقاعد کردن امریکا در جهت اصلاح برجام انتقاد کرد. ظریف گفت: معتقدیم که موضع عربستان سعودی در حوزه خلیج فارس یک موضع مثبت نیست مثل سیاست‌هایی که آنها در قبال قطر دنبال کردند. وی افزود: عربستان سعودی از ادعاهای خود در مورد توسعه‌طلبی ایران برای درست جلوه دادن تلاش‌های خود در افزایش نفوذ در منطقه استفاده کرده است.

خبر

کره‌شمالی: امریکا تسلیحات اتمی‌اش را کنار بگذارد تا ما هم بگذاریم

چند ساعت پس از اینکه دونالد ترامپ، رئیس جمهوری امریکا گفت «تنها یک اقدام برای رویارویی با کره‌شمالی کارایی دارد» که اشاره مجددی به راهکار نظامی بود، رهبر و یک دیپلمات ارشد کره‌شمالی به این سخنان واکنش نشان دادند.

به گزارش فارس، «جا سونگ نام»، دیپلمات ارشد کره‌شمالی هشدار داد تا زمانی که امریکا تسلیحات هسته‌ای خود را کنار نگذارد، کره‌شمالی هم تسلیحاتش را کنار نمی‌گذارد. به نوشته دیلی استار، دیپلمات ارشد کره‌شمالی در سازمان ملل گفت که امریکا اولین و تنها کشور در جهان است که صدها هزار نفر از انسان‌های بیگناه را با تسلیحات هسته‌ای در جنگ‌های واقعی قتل‌عام کرده است. رسانه حکومتی کره‌شمالی با انتشار سخنان «جا سونگ نام» نوشت این کشور حتی یک اینچ از ادامه برنامه‌های اتمی‌اش عقب نمی‌رود. این دیپلمات کره‌شمالی گفت تسلیحات اتمی پیونگ یانگ قانونی و در راستای دفاع از خود این کشور است و در طول تاریخ هیچ کشوری به اندازه کره‌شمالی در معرض تهدیدات اتمی نبوده است. جا هشدار داد اگر امریکا سعی در استفاده از اقدام نظامی برای متوقف کردن کره‌شمالی داشته باشد، با تنبیهی سرسختانه مواجه خواهد شد. همچنین کیم جونگ اون، رهبر کره‌شمالی در یک سخنرانی در نشست کمیته مرکزی حزب حاکم «کارگران» کره‌شمالی اوضاع پیچیده در سطح بین‌الملل را یادآور شد و گفت: تسلیحات اتمی کره‌شمالی یک بازدارندگی قوی برای تأمین امنیت و صلح در شبه‌جزیره کره و شمال شرق آسیا در برابر امپریالیسم امریکا است. این سخنان پس از آن منتشر شد که دونالد ترامپ، رئیس جمهوری امریکا روز شنبه در صفحه توئیتر خود نوشت: مذاکره دولت‌های قبلی امریکا در ۲۵ سال گذشته با کره‌شمالی موثر نبوده و طرف کره‌ای، مذاکره‌کننده امریکایی را به سخره گرفته است. اظهارات ترامپ در حالی مطرح شد که «آنتون موروزوف»، نماینده پارلمان روسیه روز جمعه هفته گذشته هشدار داد که پیونگ یانگ برای آزمایش یک موشک بالستیک آماده می‌شود که این موشک می‌تواند به ساحل غربی امریکا برسد.

گزارش ۲

در واکنش به گزارش‌ها از توافق ۲ معاون رئیس جمهور عراق با بارزانی ابراز شد

«نه» العبادی به توافق با اقلیم

دولت مرکزی عراق ضمن مخالفت با توافقات بین دو معاون رئیس جمهور این کشور با رئیس منطقه کردستان، تأکید کرد که چنین توافقاتی برای بغداد الزام‌آور نیستند.

در شرایطی که دولت مرکزی عراق هرگونه مذاکره با مقامات اقلیم کردستان را به لغو نتیجه همه‌پرسی جدایی مشروط کرده است اما برخی مقامات این کشور بدون اطلاع بغداد با کردها مذاکره کرده‌اند که واکنش تند حیدر العبادی، نخست‌وزیر عراق را در پی داشته است. العبادی روز یکشنبه با آنچه نتایج دیدار بین دو معاون رئیس جمهور این کشور (اسامه النجیفی و ایاد علاوی) با رئیس منطقه کردستان عراق خوانده شده، مخالفت و اعلام کرد توافقات صورت گرفته، الزام‌آور نیستند. شبکه روداو، شنبه شب از توافقی بین رئیس جدایی‌طلب منطقه کردستان و دو معاون رئیس جمهور عراق خبر داده بود که بر مبنای آن، تحریم‌های منطقه کردستان باید رفع شوند. بر اساس این گزارش، مسعود بارزانی، رئیس اقلیم و دو معاون رئیس جمهور عراق درباره اوضاع جاری در کشور و نحوه حل و فصل مسائل و مشکلات ایجاد شده در عرصه سیاسی رایزنی کرده بودند و به توافقی شامل چهار محور دست یافته بودند. توافق مذکور شامل گفت‌وگو و نشست میان طرف‌های اصلی سیاسی عراق برای آرام‌سازی فضای ایجاد شده میان بغداد و اربیل بر اساس یک دستور کار مشخص و یک برنامه با سقف زمانی باز، آغاز گفت‌وگوها بر اساس یک سازوکار برای هماهنگی مستمر و رفع فوری تحریم‌ها علیه منطقه کردستان بود. اسعد الحدیثی، سخنگوی دولت عراق، روز یکشنبه در سخنانی اعلام کرد: «دولت عراق اقدامات خارج از چارچوب قانون اساسی را به رسمیت نمی‌شناسد و موضع خود را در قبال همه‌پرسی جدایی منطقه کردستان تغییر نمی‌دهد.» از سوی دیگر، بارزانی در دیدار با سلیم الجبوری، رئیس پارلمان عراق آمادگی اربیل را برای گفت‌وگو با بغداد اعلام کرد. به گزارش شبکه روسیاالیوم، هیمن هورامی، مشاور سیاسی بارزانی در صفحه خود در توئیتر نوشت که بارزانی در این نشست تأکید کرد که اقلیم کردستان برای گفت‌وگو با بغداد بر اساس دستور کار باز و بدون پیش‌شرط از سوی طرفین طی مدت زمانی مشخص آمادگی دارد. بارزانی اخیراً گفته است که مسیر گفت‌وگوها با دولت عراق همچنان باز است ولی بغداد می‌گوید تا زمانی که کردها نتیجه همه‌پرسی را لغو نکنند، مذاکره‌ای در کار نخواهد بود. العبادی بارها گفته است که جدایی کردستان را به رسمیت نمی‌شناسد و از هر اقدامی برای مقابله با آن استفاده خواهد کرد. دولت عراق روز شنبه از ایران و ترکیه خواست گذرگاه‌های خود با اقلیم کردستان عراق را ببندند و تمامی تعاملات تجاری با این اقلیم را متوقف و این تعاملات را به بغداد منحصر کنند.

■ ترکیه: انتقال نفت را متوقف می‌کنیم

ترکیه که حمایت خود را از حفظ تمامیت ارضی عراق اعلام کرده است بار دیگر به تعامل با بغداد در مقابل جدایی‌طلبی کردها تأکید کرد. مولود چاووش اوغلو، وزیر خارجه ترکیه روز یکشنبه اعلام کرد که کشورش با هرگونه درخواست دولت عراق برای بستن خط لوله انتقال نفت اقلیم کردستان عراق به ترکیه با جدیت تعامل خواهد داشت. چاووش اوغلو در مصاحبه با شبکه فرانس ۲۴ گفت: «ما حریم هوایی خود را بنا به درخواست بغداد به روی هواپیماهایی که به اقلیم کردستان می‌روند بسته‌ایم و شرکت‌های هواپیمایی ترکیه پروازهای‌شان را به اربیل و سلیمانیه متوقف کرده‌اند.» وی درباره موضوع گذرگاه‌های زمینی گفت: «گذرگاه‌ها بین ترکیه و اقلیم کردستان نیستند بلکه بین ترکیه و عراق هستند.

ترکیه در این باره با دولت مرکزی عراق صحبت خواهد کرد». وزیر خارجه ترکیه گفت: «ما با هرگونه درخواست دولت عراق برای بستن خط لوله انتقال نفت اقلیم کردستان عراق از خاک ترکیه به بندر جیهان، با جدیت تعامل خواهیم داشت». ترکیه مخالف جدایی کردستان است و آن را تهدیدی برای امنیت مرزهای خود می‌داند و به همین خاطر برای مقابله با سناریوهای غیرمنتظره نیروهای خود را در مرزهای مشترک با عراق به حالت آماده‌باش درآورده است و حتی رزمایش‌هایی را با ارتش عراق برگزار کرده است.

سنگاه

سیدرحیم نعمتی

شلیک اخطار به کاخ سعودی

چرا منصور بن حسن بن علی آل فهید العامری روز شنبه هفتم اکتبر دل به دریا زد و با خودروی خود به کاخ پادشاهی سلام در شهر جده عربستان حمله کرد؟ او در این حمله دو تن از نگهبانان کاخ را کشت و سه تن دیگر را هم زخمی کرد و حالا مأموران وزارت کشور آل‌سعود به دنبال پاسخی برای انگیزه او از انجام این حمله هستند. نکته قابل توجه این است که وزارت کشور اعلام کرده او هیچ سوءپیشینه‌ای ندارد و همین نیز احتمال ارتباط او با شبکه‌های تروریستی مثل القاعده و داعش را ضعیف می‌کند. این حمله در حالی انجام می‌گیرد که دو روز قبل از آن، سازمان تازه تأسیس امنیت آل‌سعود مدعی شده بود که نیروهایش در «عملیاتی پیش‌دستانه» توانسته‌اند یک تیم تروریستی وابسته به داعش را منهدم کنند و دو تن از اعضای این تیم را بکشند و سه تن دیگر را دستگیر کنند.

شاید این سازمان توانسته باشد عملیاتی روز پنج‌شنبه داشته باشد تا از حمله به دو ساختمان متعلق به وزارت دفاع آل‌سعود جلوگیری کرده باشد اما روشن است که نتوانسته مانعی برای حمله العامری به کاخ سلام باشد تا او نتواند در غیاب ملک سلمان، پادشاه آل‌سعود، به سوی یکی از کاخ‌هایش شلیک کند. وزارت کشور آل‌سعود با منتفی دانستن سوءپیشینه‌ای برای العامری خواسته ارتباط او با داعش یا القاعده را رد کند تا اینکه شلیک او به کاخ سلام بر عملیات روز پنج‌شنبه سایه‌ای نیندازد و این تصور را به وجود آورد که اقدام العامری در این حمله تنها ناشی از یک تصمیم فردی بوده است. شاید وزارت کشور با این کار بخواهد گزینه گروه‌های تروریستی و اقدامی سازمان یافته برای حمله به کاخ شاهی را منتفی کرده باشد اما با شخصی کردن اقدام العامری هم ابعاد آن را بسیار گسترده و هم پیچیدگی موضوع را بیشتر کرده است. در واقع، شخصی کردن این حمله ذهن را سریع متوجه اقداماتی می‌کند که طی هفته‌های اخیر در عربستان انجام شده و به طور عمده هم از سوی محمد بن سلمان، ولیعهد و وزیر دفاع آل سعود، برنامه‌ریزی شده است. شاخص این اقدامات فرمان پادشاهی در مورد اجازه رانندگی به زنان است که با پخش تصاویر ام‌کلثوم، خواننده مشهور مصری، اجازه به زنان برای ورود به استادیوم آن هم به مناسبت جشن پایه‌گذاری خاندان آل‌سعود همراه شده است. شورای عالی علمای دینی عربستان که نقش برجسته‌ای در سیاستگذاری این کشور دارد تا به حال در مورد این اقدامات سکوت کرده اما این سکوت به معنی منتفی شدن اقدام عملی در برابر آنها نیست.

هیچ‌شکی نیست که محمد بن سلمان با این اقدامات قصد جلب توجه افکار عمومی و کسب حمایت در بدنه اجتماعی و به خصوص اقشار تحصیلکرده جامعه را دارد. او برای نشستن بر تخت سلطنتی نیاز به این حمایت دارد چرا که طبق روند سنتی به این تخت نرسیده و با برنامه‌های فشرده پشت پرده رقبا را یکی بعد از دیگری کنار زده تا بتواند به یک قدمی این تخت برسد. با این وجود، یک سری تغییرات آن هم بر سر موضوعات حساس در جامعه‌ای به شدت سنتی مثل عربستان بی‌هزینه نیست. او تا اندازه‌ای پیش‌بینی هزینه‌ها را کرده بود که در یکی دو ماه اخیر دست به دستگیری طیف گسترده‌ای از منتقدان و مخالفان خود از جمله برخی علمای دینی زده بود اما مخالفت با او تنها محدود به این طیف نمی‌شود. بسیاری از افراد وابسته به قشرهای سنتی مجبور هستند در مقابل او سکوت کنند و در حال حاضر دست کم مخالفت علنی با اقدامات او نداشته باشند اما میزان سکوت آنها هم حد و حدودی دارد. نگاهی به شبکه‌های اجتماعی نشان می‌دهد که مخالفت آنها در یک فضای قابل اطمینان چگونه به نمایش می‌آید و چگونه آنها نسبت به این دست اعمال هشدار می‌دهند و به قول خود، خاطیان را با «عذاب الهی» تهدید می‌کنند. احتمال دارد العامری یکی از این افراد باشد که حالا به شبکه‌های اجتماعی و فضای به نسبت امن آن اکتفا نکرده و خود اسلحه‌ای به دست گرفته تا این تهدید را عملی کند. در این صورت، دستگاه پادشاهی آل‌سعود و بیشتر از همه، شخص محمد بن سلمان باید در انتظار العامری‌های دیگر باشد که می‌توانند از هر جایی سر در بیاورند و به سوی او شلیک کنند، حتی از میان محافظان و نیروهای قابل اعتماد او. به عبارت دیگر، حمله العامری به کاخ سلام در جده چند شلیک را در پی داشت که در حکم تیر اخطار برای محمد بن سلمان بود و معلوم نیست که تیرهای بعدی به چه صورت و در چه حد جدی شلیک خواهند شد.

اخبار کوتاه

■ افشای روابط امنیتی و تسلیحاتی امارات و اسرائیل

روزنامه عبری زبان معاریو فاش کرد که روابط امنیتی و تسلیحاتی مستحکمی میان تل آویو و امارات ظرف سال‌های مدیدی برقرار بوده است اما اسرائیل این روابط را مخفی کرده و اجازه نداده است جزئیات این روابط علنی شود. معاریو در گزارشی با عنوان «اینچنین اسرائیل تجارت نظامی و امنیتی خود را مخفی می‌کند»، نوشت: روابط امنیتی میان اسرائیل و امارات وجود دارد که این مسئله صادرات امنیتی و نظامی تل آویو به این کشور عرب حوزه خلیج‌فارس را تقویت می‌کند. این روزنامه به این امر اشاره کرد که بعضاً اطلاعاتی پیرامون روابط مستحکم میان اسرائیل با یک کشور عرب حوزه خلیج‌فارس که با آن روابط دیپلماتیک ندارد، منتشر می‌شود. معاریو نوشت: امارات همان کشور عربی است که اسرائیل مسئولی را برای روابط ویژه با ابوظبی تعیین کرده است.

■ تظاهرات برای تسریع صدور کیفرخواست علیه نتانیاهو

شهروندان اسرائیلی شامگاه روز شنبه با برپایی تظاهرات علیه بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در نزدیکی شهر تل آویو، خواستار صدور هرچه سریع‌تر کیفرخواست علیه او به خاطر پرونده‌های فساد شدند. به گزارش روزنامه یدیعوت آحارونوت، این تظاهرات در میدان «جورین» شهر «بیتاح تکفا» در نزدیکی منزل آویحای مندلبلیت، مشاور حقوقی دولت رژیم صهیونیستی برگزار شد. تظاهرکنندگان بر ضرورت ادامه تحقیقات در مورد پرونده‌های فساد نتانیاهو تأکید داشتند.

■ پروازهای مستقیم پاکستان به امریکا لغو می‌شود

شرکت هواپیمایی ملی پاکستان موسوم به پی‌آی‌ای (PIA) اعلام کرد به علت خسارت مالی، پروازهای مستقیم خود را به امریکا از ۳۱ اکتبر متوقف خواهد کرد. به گزارش دیلی اکسپرس، از سال ۱۹۶۱ شرکت هواپیمایی ملی پاکستان هفته‌ای پنج پرواز به چهار شهر بزرگ امریکا دارد که در حال حاضر این پروازهای مستقیم لغو خواهد شد. شرکت هواپیمایی ملی پاکستان اعلام کرد که این شرکت سالانه به دلیل پروازهای مستقیم خود به امریکا یک میلیارد و ۲۵۰ میلیون روپیه خسارت پرداخت می‌کند. این شرکت، کمبود مسافر و خسارت مالی را علت اصلی لغو پروازهای مستقیم به امریکا اعلام کرد.

■ تعلیق همه‌پرسی استقلال اسکاتلند تا شفاف شدن برگزیت

نیکولا استورجن، وزیر اول اسکاتلند اعلام کرد تا اطلاع ثانوی و تا زمان شفاف‌تر شدن نحوه خروج انگلیس از اتحادیه اروپا و تأثیر این خروج بر روابط کشورش با این اتحادیه، همه‌پرسی استقلال دیگری برگزار نخواهد کرد. به گزارش رویترز، حزب نیکولا استورجن موسوم به حزب ملی‌گرای اسکاتلند بعد از آنکه در انتخابات پارلمانی ماه ژوئن انگلیس با کاهش حمایت‌ها از خود روبه‌رو شد از پیشنهادش برای برگزاری یک همه‌پرسی استقلال جدید عقب‌نشینی کرد. استورجن گفت: من فعلاً ملاحظه بیشتری برای تعیین زمان همه‌پرسی استقلال جدید قائل نخواهم شد تا زمانی که شرایط برگزیت شفاف‌تر شود و ما دید روشنی از تمامی تأثیرات برگزیت بر وضعیت اسکاتلند به دست آوریم.

■ مجازات ۱/۳۴ میلیون مقام چینی به دلیل فساد

دیده‌بان مبارزه با فساد چین از مجازات نزدیک به ۱/۳۴ میلیون تن از مقامات دون پایه این کشور در راستای برنامه مبارزه با فساد و اختلاس «شی جینپینگ» رئیس جمهور چین از سال ۲۰۱۳ تاکنون خبر داد. به گزارش رویترز، شی جینپینگ که برای کنفرانس بزرگ رهبری حزب کمونیست در اواخر ماه جاری آماده می‌شود، برای مقابله با فساد همه مقامات، از عالی رتبه تا دون پایه که آنان را «ببرها و مگس‌ها» خوانده، یک کمپین مبارزه با اختلاس تشکیل داده است.